

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 k - kr.
Félévre 5 " - "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " - "

Egyes száma ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapos petit sorért 5 kr. Nagyobb tájékoztató a 10 dbz r.
Hirdetések aiku szorint jutányos aron vetolnek fel. Bolyo díj 1.
den külön beigtatásert 30 kr

A hetedik parancsolat.

Debreczen, aug. 25.

Megjöttek már az igen tisztelt osztrák miniszterek Budapestre hármassal, folytatni a munkát, mely Ischiben felbenmaradt, kiforgatni Magyarországot törvényadta jogaiából, visszaalkudni a kiegyezést, melyet két évig tartott fáradalmas tárgyalások után ezelőtt egy évvel a magyar és az osztrák kormány egymással megállapítottak, melyhez a király is megadta jóváhagyását, s melyet a Thun-minisztérium az osztrák reichsrathban, a Bánffy-kabinet a magyar parlamentben előterjesztett. Jönnek az osztrák miniszterek, a magyarok pedig arról tanácskoznak, hogy minő állást foglaljanak el ezzel az újabb rohammal szemben. Nem sok jót várunk az osztrák miniszterektől, mert az osztrák sajtó — részben egyenesen maga a félhivatalos sajtó — olyan preludiummal kíséri Magyarországra való indulásukat, hogy ha azok az érzelmek és szándékok, melyek a hírlapi cikkekben kifejezést nyertek, a miniszter urak érzelmeit és szándékait tolmácsolják, akkor ugyan jobb lett volna otthon maradniok.

Az osztrák sajtó elég szemérmetlen Magyarországot az uzsoráshoz hasonlítani, ki a másik fél szorult helyzetét anyagi előnyök kicsikarására használja ki. Azt állítják, hogy Magyarország, midőn a régi kiegyezést meghosszabbítani vonakodik s csakis az előterjesztett kiegyezési javaslatok alapulvételeivel hajlandó önálló intézkedések alakjában létesíteni Ausztriával bizonyos modus vivendit, az osztrák parlament tehetetlenségét használja ki és egy nemét a zsarolásnak követi el. Vajjon miért? Azért, mert az osztrák parlament az előterjesztett kiegyezést sohasem fogadta volna el. Nos, hát végre kibujt a szeg a zsákból. Végre maguk az osztrákok, élükön a félhivatalos Fremdenblatt-tal, nyíltan bevallják, hogy nem az obstrukció állja útját annak, hogy a kiegyezést megkössék, hanem az osztrák pártok nem-akarása. Az osztrák közvélemény ebben az esetben — maguknak a félhivatalos lapoknak vezérkedése mellett — úgy viseli magát, hogy ezt a viselkedést egy félig-meddig tisztességes lócsiszár is megszégyenlené. Először is már magában az, hogy valaki oly ügyben, melyben hosszas tárgyalás után, a hivatott szakférfiak közreműködése mellett, határozott megállapodások jöttek létre, oly ügyben, melyben az osztrák kormány már magát a koronát is engageálta, nyomorult ürügyek alatt másodsor akar alkudni, a lehető legillogálisabb, egyenesen meg-

szégyenítő eljárás. Az osztrák miniszter uraknak, mint gentlemaneknek felháborodással kellene visszaütasítaniok ezt az eljárást, melyet egy megháborodott közvélemény s ennek organumai nekik imputálnak. Csodálkozunk rajta, hogy egy gróf Thun odaadja a nevét egy oly czigánykodáshoz, aminőt az osztrák közvélemény ezzel a másodsor való alkudással tőle követel. Pedig hát a jelek arra mutatnak, hogy gróf Thun és társai erre a szerepre vállalkoznak. Mert hisz a Fremdenblatt is eléggé félhivatalos ujság, de a Wiener Abendpost már egészen hivatalos jellepű s ez a hivatalos ujság legújabb számában egyenesen megdicéri a N. Fr. Presse-nek Magyarország ellen hetek óta folytatott hazudozásait és agyarkodásait.

A Fremdenblatt sugalmazott cikke az ismeretes és — ismételjük — az uralkodó jóváhagyásával a parlamentek elé terjesztett kiegyezési javaslatokról azt mondja, hogy elfogadhatatlanok. Ebből azt következteti, hogy tehát Magyarország köteles módosításukba beleegyezni. Ennek a fontoskodó ujságnak egész okoskodása nem más, mint annak tagadása, hogy Magyarország szabad alkudozó fél. Mert vajjon szabad-e tollfogható embekekről akkora korlátoltságot feltenni, hogy szabad alkudozó felekről lévén szó, azt állithasák, hogy az egyezkedésnek létre kell jönni akkor is, ha az egyik, az osztrák fél megköti magát? Nos hát ez esetben nem fog létrejönni a kiegyezés és Magyarország élni fog a törvényben biztosított szabad intézkedési jogával. Mire alapítja a Fremdenblatt azt a követelését, hogy Magyarországnak engednie kell? Pusztán arra az állításra, hogy ő tudja, hogy a reichsrath sohasem fogadta volna az előterjesztett kiegyezést. Ámde mi négy biztosabban tudjuk, hogy Magyarországon sem most nincs, sem a jövőben nem lesz oly törvényhozás, melylyel bárki a megállapítottnál rosszabb kiegyezést elfogadtatni képes lenne. A félhivatalos ujság mélyen sértő inszinuációit azzal a hazug állítással tolda meg, hogy a magyar kormány a kiegyezési javaslatokból ki akarja válogatni azt, ami Magyarországra előnyös, Ausztriára pedig terhes és ezt akarja az osztrák kormánnyal törvényerőre emeltetni. Kell-e mondanunk, hogy ez az állítás nem más, mint az ugyis eléggé felbujtogatott osztrák közvéleménynek még nagyobb felháborítására számított ráfogás?

Az osztrákok ezt a hallatlan eljárásukat arra alapítják, hogy szerintük annak a sérelemnek megszüntetése, melyet Magyarországon a fogyasztási adóknál

eddig szenvedett, attól lett volna függővé téve, hogy Magyarország az eddiginél nagyobb kvótát vállaljon. Nem szűnnek meg azt állítani, hogy a magyar kormány megígérte a kvóta felemelését és csak ez ígérete fejében kapta meg a fogyasztási adóknak annyiszor említett rektifikációját. Erre ismét a leghatározottabban kimondjuk, hogy nagy merészséggel kigondolt valótlanosság, mely nem válik valósággá azzal, hogy az osztrák lapok százszor és ezerszer ismételik. A magyar kormány ismételve ünnepiesen kijelentette, hogy a kvótakérdésben nem ígért semmit. De nem is ígérhetett, mert ez a kérdés addig, míg a kvótabizottságok nem végeztek vele, kívül esik a kormány hatáskörén. Egyet számtalanszor kimondott nem csupán a magyar kvótabizottság, hanem az egész magyar közvélemény, kimondott a kormány is: azt, hogy Magyarország a közös költségekből kész viselni annyit, amennyi az államjövödelmek arányában reáesik. Többet nem is fog fizetni. Ha a magyar kormány egyebet mondott volna az alkudozásoknál — de hát egyebet nem mondhatott — el lehetne készülve leszavaztatására. — Ajándékot az osztrákoktól nem fogadunk el, de nem is adunk nekik. A kapzsiság még nem jogczim, a százszor ismételt hazugság még nem igazmondás.

Ami a fogyasztási adók kérdését illeti, valóban nagyfoku erkölcsi eltompultság kell ahhoz, hogy egy egész ország sajtója úgy beszéljen, ahogy az osztrák sajtó beszél. Magyarország tudvalevőleg nagy kárt szenvedett az által, hogy az Ausztriából Magyarországra hozott s itt elfogyasztott cukorról és söréről Ausztria szedte a fogyasztási adót. Ezt a kárt újabbán évi 2 és félmillióra teszik. Lehet, hogy mostanában már nem több, mióta a magyar cukorgyártás fellendült. De régebben sokkal nagyobb volt Magyarország kára, nem is szólva azokról az időkről, mikor a kiviteli prémiumokat is a közös vámjövödelemből fizették. Azokban az időkben 10—12 milliót is kitétt Magyarország évi károsodása. A lefolyt harmincz év alatt 100 milliónál sokkal több folyt e czimen illetéktelenül az osztrák kincstárba.

Ennek a pénzügyi botránynak — mert egyébként nem nevezhető — akarnak véget vetni a mostani kiegyezési javaslatok s erre mondják ők odaát, hogy Magyarország zsarolni akarja Ausztriát. Pedig hát, ha már zsarolásról akarunk beszélni, akkor tessék csak a zsarolót a Lajta másik oldalán keresni. — Igenis, ők zsaroltak rajtunk 100 millió forintnál többet s most, hogy meg akar-

juk szüntetni ezt a zsarolást, minket mondanak zsarolóknak.

Az adó a Magyarországon elfogyasztott fogyasztási adótárgyakról Magyarország jogos tulajdona, melyért sem kvótában, sem más formában rekompenzáció nem jár. Ausztria nagyon vallásos ország, mint az ischli eset mutatja, ott becsukják az embert, ha bizonyos vallásos ceremóniákat teljesíteni nem akar. Talán szabad feltennünk ily vallásos országról, hogy népe előtt a tizparancsolat sem egészen ismeretlen. Tudják-e, mit mond a hetedik parancsolat? »Ne orozz!« E parancsolat alapján követeljük, hogy a fogyasztási adó, amit mi fizetünk, a saját állampénztárunkba folyjék be. Sziveskedjenek ezt miniszterreink most osztrák kollégáinknak egész őszintén megmondani.

Külömben pedig üdvözljük a tisztelt osztrák miniszter urakat a magyar fővárosban.

A kiegyezés válsága.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 25.

Az osztrák pénzügyi miniszter, dr. Kaizl és a keresk. miniszter, dr. Baernreither, aug. 23-án este 9 órakor érkeztek meg Budapestre, Thun gróf pedig titkára, dr. Förstner kíséretében ma reggel háromnegyed 8 órakor jött meg.

Mind a három miniszter az Angol királynő szállodában vett lakást, hol már ott találták Bánffy miniszterelnök meghívását a miniszterelnökségi palotában tiszteletükre adandó ebédre.

Az osztrák vendégek rögtön telefon útján értesítették a miniszterelnökséget, hogy a meghívást elfogadják.

A budavári miniszterelnöki palotában d. e. 9 óra után gyülekeztek Lukács László, b. Dániel Ernő és Darányi Ignác, kik

még az osztrák miniszterek megérkezése előtt értekezletet tartottak Bánffy elnöklete alatt.

11 órakor érkeztek meg egyszerre Thun gr., dr. Kaizl és dr. Baernreither. A tanácskozás a miniszterelnökség kis tanácsstermében folyik.

A konferencia első része eltartott d. e. 11 órától 2 ig, azután folytatódott 4 óráig és az eddig történt dispoziciók szerint valószínűleg el fog tartani az esti órákig.

A tanácskozás kizárólag a monarchia két állama között fentartandó gazdasági viszony modus procedenti-jére vonatkozik. Al tanácskozás rendjéről beadatott helyről azt tartják, hogy a konferencia kezdete előtt báró Bánffy Dezső ismertette a magyar kormányok a tegnapi minisztertanácsban ujlag megállapított álláspontját, mely szerint a magyar kormány úgy az egyéves provizóriumot, mint az osztrák 14. §. alapján létesítendő egyezményt Ausztriával kizártnak tart.

E kijelentés után Thun gróf ismerteti az osztrák kormány álláspontját. A két álláspont összeegyeztetése lehetőségének megvitatása után a konferencián résztvevő szakminiszterek megállapítják az új kiegyezési javaslatok azon intézkedéseit, melyek az új egyezményben felveendőek volnának. Az új egyezmény formájának megállapítása képezi a tanácskozás főcélját.

A mai tanácskozás hosszadalmasságából következően, föl lehet tenni, hogy az osztrák kormány oly javaslatokat terjesztett a magyar kormány elé, melyeket az tárgyalás alapjául elfogadhatott.

A közös tanácskozások a mai nappal még nem értek véget.

Felhivatalosan a Bud. Tud. következőket jelenti:

Thun gróf, Baernreither dr. és Kaizl dr. osztrák miniszterek ma reggel ideérkeztek és 11 órakor a magyar miniszterelnöki palotába mentek, hol Bánffy báró, Lukács dr., Dániel báró és Darányi dr. magyar miniszterekkel

megkezdtek a jelzett tanácskozásokat a közgazdasági kiegyezés ügyében követendő modus procedenoi felett.

A M. T. I. pedig ezeket jelenti:

Thun gróf osztrák miniszterelnök ma reggel, Kaizl s Baernreither osztrák miniszterek már tegnap este Budapestre érkeztek, kíséretükben vannak: Forstner Rikárd dr., min. segédtitkár az osztrák miniszterelnökségnél és Slavik Rudolf min. fogalmazó az osztrák pénzügyminiszteriumban. Az osztrák miniszterek ma délelőtt 11 óráig szállásukon az »Angol királyné« fogadóban tartózkodtak. Tizenegy órakor a miniszterek minden kíséret nélkül a miniszterelnöki palotába mentek, hol már Bánffy báró miniszterelnök, Lukács, Dániel és Darányi miniszterek vártak rajuk. Röviddel 11 után megkezdődött a miniszterek tanácskozása. Az osztrák miniszterek a miniszterelnöki palotában ebédelnek. Ebéd után folytatják a tárgyalásokat.

Mi a modus procedendi.

A brüsseli »Indépendance Belge« egyik tudósítója egy báró Bánffy Dezsőhöz közel álló politikussal folytatott beszélgetésből ezeket jelenti lapjának:

A kiegyezési problémában, így monda az illető politikus, nem a probléma megoldása okozza a legnagyobb fáradságot, mint inkább a mód, melylyel az előterjesztések. Mi egy egyszerű formai kérdés előtt állunk. A bécsi kormánynak, mely az osztrák parlamenti helyzetre való tekintettel tényleg nincs abban a helyzetben, hogy a reichsrathtól megnyerhesse a definitív kiegyezéshez való hozzájárulást, nagy szüksége van a provizórikus kiegyezés meghosszabbítására, a jövő év végeig szerencsétlenségünkre mi ezt, tekintettel a vámrület autonóm szabályozásáról szóló törvényre, melyet országgyűlésünk tavaly tárgyalt, továbbá miniszterelnököknek e törvény tárgyalásánál tett nyilatkozatára való tekintettel meg nem adhatják.

Ez sajnálatos. Csakhogy a politikával épp úgy lehet egyezményeket kötni, mint az

Törött virágcserep.

— Radó Antal fordítása. —

Ez a cserep, hol e verbéna sárgui,
Repedt egy gyöngye legyező csapástul
Suroltak véle sebtiben,
Neszét se hallá senkisésem.

De karczolósa egyr: növekedve,
Magát beette a kristaly üvegbe,
Mig utját észrevétlenül,
Megtette a cserep körül.

Már vize is cseppenként kiszárga
És nedvnek híján fonyadoz virága.
Hogy mért, nem sejtik ez okot —
Törött, bozzá ne nyuljatok!

A szív is, melyet szeretünk gyakorta
Mégbántja szívünk; bárha csak »suroltat«,
De négis ott a repedés
S a szerelem virága vész.

Bár ép az emberek szemében,
De sebe ott van, ott van mélyen,
És egyre nő s a szív zokog:
Megtört, hozzá ne nyuljatok!

Sully Prudhomme.

Piri.

A »Debreczen« tárczája.

Irta: N . . L

Sokáig fenn időztünk ketten, én meg a feleségem, én a kiskertben gyékényágyamra hevertem, ő pedig leült mellém.

Kis kezét kezembe vettem, csirógattam, játszottam vele, s csodáltam égszínkék szemét amint merően a holdba nézett velük, olykor-olykor megfélekedtem magamról, elfolytam lélegzetem, s körültekinttem nem lát-e bennünket valaki? . . . s szinte megkönnyebbült szívem, mikor meggyőződtem, hogy e bájt magam élvezem csupán, aztán megcsókoltam a bárszony kezét, melyet még mindig kezemben tartottam, ő ream nézett édes, . . . csabító mosolylyal, hittem neki, hittem . . . hogy szeret, . . . nagyon szeret!

Aztán elkezdett csevegni édes, bohókás dolgokat, halkan suttogva beszélt: »Pista, emlékszik-e még, midőn egy alkalommal nálunk időzött, ott ültünk a ház előtt egy rövid löczácskán ketten, nem oly rég volt az, most két hónapja éppen; de még akkor nem voltam a maga fel sége, nem is volt ilyen szép holdvilágos este mint ma, — hanem olyan csunya sötét, s hozzá úgy fujt az »goromba szél, maga féltett, hogy megfázom, rám teri-

tette köpenye felét, s magához szorított; . . . akkor kijött mama, s megátótt bennünket . . . Jaj, hogy megijedtem akkor! —

Azon is kezdte mindjárt, hogy »Piri kikapsz!« pedig maga volt az oka mindennek.

Nagyot nevettem rajja, érdekes volt akkor, . . . hanem régen volt s most már a mama sem haragszik érte.

Még tovább fecsegtünk volna bohóbbnál, bohóbb regéket, ha meg nem zavarja valami ábrándjainkat.

A toronyóra volt: tizenkettőt ütött éppen az asszonyka ijedten nézett reám; »Jaj Pista én félek, — ilyenkor már minden jó lélek alszik.

Mosolygva öleltem át karcsu derekat, egy csókkal megvigasztaltam szépen, akkor szobájába kísértem; ott vissza adta csókomat es szép álmokat kívánt, . . . szép álmokat.

Sokáig nem tudtam még azután aludni, úgy éreztem magam, mint a ki egyedül őriz egy óriási kincset, vagy egy királyság koronáját éppen; megvallom féltékeny voltam nagyon.

Tudtam, hogy az ábrándos, észbontó pillantás az a nyiló rózsza arc s piczi piros ajk melyről egy csókot lelopni több mint tulvilági élvezet, nem értem letezik csupán,

ézel. Mi az osztrák kormányt nem akarjuk áthághatatlan nehézségek elé sodorni. Ehhez egész rakás jó okunk van.

Ezért azok a javaslatok, melyeket Banffy báró Thun grófnak tett, kétségtelenül oda irányulnak, hogy mi Ausztriának gazdasági önállóságának alapján, melyet nekünk a mi alkotmányunk biztosít, a status quo meghosszabbítását engedélyezzük kereskedelmi és vámügyekben, még pedig bizonytalan időre, azaz addig az időpontig, mikor ismét lehetőség lesz Ausztriával egy végleges megállapodásra jutni. Ehhez Ausztriának elmaradhatatlan garanciákat kell nyújtani.

Es alapon folynak a tárgyalások, melyek még soká fognak tartani, mert mindkét oldalon jogokat kell védelmezni és érzékenységeket kimélni. De ehhez a célhoz el fognak jutni, mert ez a monarchia érdeke és ennek érdekében mindkét oldalról a kellő áldozatok is meg fogják hozni.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár a nemzeti eszméről.

A szent római birodalom tiszteletreméltó régi városában, Mainzban tartózkodott tegnapelőtt Vilmos német császár és a város polgármesteréhez olyan beszédet intézett, mely nemcsak a német szíveket fogja hangosan megdobogtatni, hanem nálunk is vizhangot érdemel. A kiváló történelmi érzékű fogva, mely Vilmos császárt jellemzi, természetes, hogy a régi birodalmi város ódon hazái között felidézte a német-római birodalom fényének és hanyatlásának változatos képét. Szép kapcsolatba hozta a modern politikai eszmék legnemesebbjevel, a nemzeti eszmével. Amit a nemzeti eszméről hirdett a császár, azt komoly megszüvelésre ajánljuk azoknak a kozmopolita államférfiaknak, akiknek politikai bölcsesége a napról-napra való eldegélés paktumok, elvtagadások, elfordítgatások és aknavasok árán is, feláldozván nemzeti szellemet és jellegét, ha szükséges, a hatalom megtartására. A régi római birodalom me bukott, mert nem volt nemzeti állam, megbukott a hazafiúi érzés és összetartás hiányából — ugymond a német császár. A nemzeti eszme az, mely a modern államot alkotja, összetartja és élte; ezt írta zaszajára a nemzeti párt és fogja

lobogtatni fennen, akárminő gunyos és lenező szatirikus mosollyal tekinti a hatalom és pártja, melyek a nemzeti eszme jó czégerü vasárnapokra, de a hétköznapokon elédegel a rebach-eszme szerény kenyeren. A nemzeti eszme dicsőítése nemcsak a császár költői lelkének nemes felhevülésében történt, hanem a komoly politikai bölcsesség nyilvánulása volt, mely heves érzéssel ismeri fel azt, hogy korunkbn az állam és haza fogalma elválaszthatatlanul szövődik egybe a nemzeti eszme fogalmával.

Megfenyegetett tisztikar. Graczból jelentik a következő titokzatos esetet. A király születése napja alkalmából diszistenitisztület volt. A mise közepe táján megjelenik a templomban Succovaty tábornagy hadtestparancsnok adjuvánsa, gyors léptekkel urához közeledik s valamit izgatottan közöl vele. Arra a tábornagy beszél valamit a helytartóval, az szól a titkárjának, a titkár tárgyal a rendőrigazgatóval, a rendőrigazgató suttog Grác város kormánybiztosával, a kormánybiztos a városi rendőrfőnökkel, mire ez a császár és királyi rendőrigazgatóval sietve eltavozik a templomból. — Sokat beszéltek azután erről a különös suttogásról, másnap azután meg lett fejtve a titok. Az adjuváns a napi postában egy levelet talált, amelyben valaki figyelmezteti a hadtestparancsnokot, hogy a király születése napja alkalmából rendezendő helyőrségi lakomán megfogják mérgezni az egész tisztikart arsenikummal. A merénylet azonban — úgy látszik — nem történt meg, mert a tisztikar épen és egészségesen került ki a helyőrségi lakomából. A méregkeverék aligha nem valami rosz tréfát akartak elkövetni.

BELFÖLD.

Ultramontán önvallomás. Az ország katolikus egyesületei tegnap kezdtek meg nagygyűlésüket, a melynek az a célja hogy megalakítsak a katolikus körök országos szövetségét. Ennek a gyűlésnek gróf Esterházy Miklós Móríc, a neppárt világi alvezére volt az elnöke, aki megnyitó beszédében érdekes vallomásokot tett. Az egyik mindjárt az hogy ennek az országos szövetségnek, amely első látásra egészen ártatlan társadalmi akció, igazi rendeltetése az, hogy újabb keretet teremtsen a néppárt szervezkedésének. Akik megindították az akciót, azok nem így hirdették és megengedjük, hogy tan nem is így gondolták; hanem végre is az lett belőle. Nem po-

litikai jellegű szövetkeznek egy bevallottan politikai célnak, aze gyházipolitikai revízió érdekében. Az ügyes és tapintatos elnöki megnyitó másik önvallomása még érdekesebb, sőt ez már igazán nagyon érdekes. Gróf Esterházy Miklós Móríc egész fesztelenül beszél a néppárti akció sikertelenségéről és e közben kiköttyantja, hogy ennek a sikertelenségnek az oka nemcsak a kormány erőszakoskodása, hanem a katolikus választók ijesztő közönyös sége is. Ezért a beismerésért ezennel köszönetet mondunk gróf Esterházy Miklós Mórícnek. A legilletékesebb tanu igazolta ezzel, hogy a néppártnak nincs gzőkere a magyar népben hogy elfordul tőle még a katolikus választók zöme is. És még ilyen beismerések mellett is elég merész a néppárt arra, hogy társadalmi egyesületekbe vigye bele a politikai izgatást, hogy az ultramontán reakció organumává tegye azokat az egyesületeket, a melyeknek a bevallott célja a felekezeti élet fejlesztése a vallásos élet nevelése. Elég merész erre az a néppárt, amely a parlamentben jóformán ki sem meri mondani ezt a szót: revízió. amely rövid parlamenti szereplése alatt fényesen bebizonyította máris, hogy nemcsak nem bírja, hanem nem is meri megkísérteni politikai programjának ervényesítését. Reméljük hogy ennek az ifju, de máris végelgyengülésben levő pártnak ez a kerülő uton tett kísérlete is teljes kudarcot fog szenvedni; hogy, mint első nagy debutje, ez is meg fog törni a magyar katolikusok ijesztő közömbösségén. A gyűlés egyébként csendben folyt le, megalakítottak a katolikus körök országos szövetségét, megszinták az alapszabályait, megválasztották a tisztikarat előzőleg pedig felolvastak egy csomó üdvözlő levelet aztán üdvözlő tavrátot küldtek a pápának és a hercegprímásnak.

Alapítások 1898. első felében Ez év első felében az általános penzügyi létlenség daczara 216 új részvénytársaság és szövetkezet jött létre az országban, együttvéve 25 millió forint tőkével. Ez alapítások között van 8 bank, 12 takarékpénztár, 114 hitelszövetkezet, 39 fogyasztási és gazdasági szövetkezet, 5 tejszövetkezet, 2 termelő-szövetkezet, 23 iparvállalat, 5 biztosító intézet, 2 helyierdekü vasut és 6 egyéb vállalat. Ezenkívül 31 vállalat felemelte alaptőkéjét 16-2 millió forinttal. Viszont azonban 7 vállalat leszállította tőkéjét 900.000 frttal, továbbá 33 különféle vállalat elhatározta felszámolását. Megjegyzendő, hogy az ujonnan letesült vállalaok jelentékeny része már előbb is megvolt magánvállalat formájában.

nem értem teremtette azt a mindenek alkotója vagy csak képzeltem így.

Már a második csibuk dohányt is kiszívtam, a mikor álom jött szemeimre, — akkor aztán elaludtam mélyen, de nagyon mélyen.

De nem nyugodhattam soká, mert egy vízió megzavarta álmomat, a szellemek könyörtelen játéka volt, az, mely megbódítja a józan fejet s felizgat minden ideget, mely érez s fájdalomra képes.

A feleségemet láttam lassan kijönni a hálósobájából, — egy könnyü nyári poogyóban.

Az ajtóban megállt s óvatosan tekintett körül, vajjon nem látja-e valaki? de nem habozhatott sokáig, mert egy férfi alak feléje surrant: elkapta kezét megcsókolta azt, aztán vont a magával a kertbe, lehenyélt ugyan arra a gyékény pamlagra, a melyen csak pár órával ezelőtt hevertem s hallgattam a Piri meséit.

Piri pedig helyet foglalt mellette és mi több, játszani kezdett a jövevény nagy, sötét hajfürtjeivel nyugodtan, boldogan, mintha én nem léteztem volna reá nézve soha, nem vol-

nék férje, a ki imádtá, — szerette mint az Istenét.

Szívem sajgott, reszketett, hánykódott, erősen úgy, hogy azt hittem, rögtön megreped belé.

Piri csak mesélt, enyelgett, tréfálkozott, az ifju minden szavát száz meg száz csókkal fizette; s milyen drága kincs volt ez neki és szinte láttam, hogy ragyogott az az igező szem, mint gyuladt vérvörösre az a rózsza arc minden csók után és én néztem, bámultam őket.

Majd kiakartam rohanni, hogy megöljem, agyonsujtsam mindkettőt, de lábaim megmerevedtek, karjaim önkénytelen aláhanatlanok s úgy áltam mereven, mozdulatlan, mint egy hideg szobor.

Közben kettőt ütött az óra... most már nem felt a kísértetektől, nem gondolt arra, hogy ilyenkor már minden jó lélek alszik, mert kedvese karjai közt lehetett... az álnok a csaló!

Hallottam, mint vallottak egymásnak szerelmet, siring tartó örök szerelmet.

Végre egy kocsi állott meg házam előtt, pompás négyfogatu hintó, erre megretteni látszottak mindaketten s kibontakoztak egymás

karjai között, akkor hozzá hajolt az ifju megcsókolta hévvel... szíve egész hevével s karját harjába fűzve a hintóhoz vezette, felségítette rája s mellé ütő is, és aztán gunyosan... hetvenkedve jegyezte meg, mint a kinek sikerült a lopás: »Most már jöjjön utánunk a ki tudja, — hogy merre visz a mi utunk.

S a négy paripa gyorsan mint a villám repült velük tova.

Néma megvetéssel néztem utánuk, nem ragadtam revolvert, s nem kiáltottam utánuk, mert elszorult a szívem s jó ideig nem emlékeztem semmire.

Mikor aztán magamhoz tértem, egy kést pillantottam meg asztalomon, fényes acél kést mohón kaptam utána, markomba szoritottam erős diófa nyelét, hogy csak úgy ropogott bele és rohantam utánuk örült módon, — eszeveszsetten.

Akkor valaki ágyamhoz szökött és megcsiklandott... a feleségem volt... az én pajkos Piri, először mosolygott, mintha sejtette volna furcsa álmomat, azután durczas képpel reám kiáltott: »Ugyan keljen fel már vagy egyszer hamarabb is nyolcznál!...

Hertzeg Esterházy Pál. †

A lapok hasábjain világra röplő gyász-bir tudatja mindenfelé, hogy az osztrák-magyar monarchia leggazdagabb főura f. hó 23-án Vas megyében, a lekai gyönyörű kastélyban megszűnt élni. Pozsonyban, Sopronban, Tolnában és Ausztriában óriási birtokai voltak. A magyar közéletben mégis alig vitt szerepet. A főrendiházban is ritkán lehetett látni, csak akkor jelent meg, ha szavazatára szükség volt. Az egyházpolitikai viták alatt erősen támasza volt a klerikális pártnak, dacára, hogy előtte is, utána is a kormányt támogatta. Mikor a millenáris ünnepek során a szent koronát a királyi palotából nagy fényvel és pompával átvitték a Matyas templomba, a koronát vivő disztingtált Tisza Kálmán mellett ő volt a második megbízott a korona őrizésére. Diszruháján százezreket érő briliánsok ragyogtak.

Milliókat érő birtokairól Pál herceg már nem rendelkezett szabadon. Még édes atyja életében sequestum alá kerültek azok és a család csak 300 000 forint évi jaradékat kapott utánuk. Miklós herceg, Pál atyja, állandóan Londonban élt és legendászerű költségeivel annyira vitte, hogy hitelezői a birtokait zár alá helyezték. A jelenlegi zárgondnok Bubicz Zsigmond kassai püspök, ki e tisztséget annak idejében Hoffmann egyetemi tanártól vette át.

Az öreg Miklós herceggel történt egy ízben Londonban, hogy egy angol lókereskedő egy előkelő társaságban gyönyörű lovat kínált megvételre. A hercegnek is megtetszett a ló, megkérdezte az árát.

— Annyi pénze az ön egész országának sincs! — ez volt a válasz,

— És mennyi az? — kérdezte Esterházy.

— Hatvanezer arany.

Esterházy kifizette a roppant összeget, revolvert húzott elő s lelőtte a gyönyörű állatot.

Ilyen gavallér dolgai következtében nem csoda, ha birtokait gyorsan megterhelte és azok gondnokság alá jutottak.

Az öreg herceg nagy műbarát is volt. Korának nagy zenészei állandó vendégei voltak a kismártoni kastélynak és hogy könyvtára még most is valóságos kincseket rejteget azokból a szerzeményekből, melyeket a Haydn, Mozart ott nála vetettek papírra.

Az elhunyt Pál herceg szívesen tartózkodott galanthai és fraknoi kastélyaiban is, a melyekben milliókat érő műkincsek vannak felhalmozva. Mesészerű ezen kincsek szépsége s értéke,

A millenáris kiállításon csak néhány szobát mutattak be belőlük és azt mondják, hogy mikor a herceg megtekintette a történelmi kiállítást, csodálkozva mondta környezetének:

— Nem is tudtam, hogy ez mind az enyém.

Mikor a nagy Esterházy-birtokokra a zárlatot elrendelték, bérbe adták azokat 33 esztendőre. Az összes bérlők mind milliómosok lettek.

1805 ben telt le a 33 esztendő, aztán újból kiadták a birtokokat, de az előbbi bérösszegnek csaknem huszszorosáért. Mondják, hogy példánl a kaposvári uradalom akkori bérlője, az öreg Freyschüttler Antal a birkák gyapjaja árából kifizette az évi bérösszeget s

így nem csoda, ha 23 év alatt több mint tíz milliót szerzett a bérleten.

Az elhunyt herceg holttestét Pertih tannár ma balzsamozta be Lékán, honnan csütörtökön külön vonat viszi a halottat Kismártonba. — A temetés szombaton délben lesz — A gyász szertartást Bubicz Zsigmond végzi száz pap segédletével.

A herceg halála híret megtelegrafálták a királynak, a főhercegeknek, a kormányoknak és a főrangú világnak

Az első kondoleáló Frigyes főherceg volt, a kivel az elhunyt felesége révén sógor-ságban állott. Kismárton valamennyi házában gyászlobogó leng, Sopron több középületére is kitűzték a fekete zászlót.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Galanthai herceg Esterházi Miklós, Frankó örökös ura, Edelstetten fejedelmi grófja, Sopronvármegye örökös főispánja, cs. és kir. kamarás, államtudományi tudor, cs. és kir. 11. huszárezredbeli tartalékos hadnagy mint családó, saját és öccse, herceg Esterházy Rudolf, nemkülönbén nagybátyjai: herceg Esterházy Alajos cs. és kir. aranykulcsos, cs. és kir. altábornagy, katonai attasé az osztrák-magyar nagykövetségnél Londonban, a magyar királyi Szent-István rend és az osztr. cs. Lipót-rend lovagja, a hadiékítményekkel ellátott katonai érdemkereszt a hadiéreem és a tisztiszolgálati jelvény tulajdonosa stb. és herceg Esterházy Antal Miklós cs. és kir. arany kulcsos, cs. és kir. 11. sz. k. huszárszázados, a hadiékítménnyel ellátott katonai érdemkereszt és a hadiéreem tulajdonosa stb. — valamint ennek neje: Irma hercegné született csik-szentkirályi kraszna-horkri Andrássy grófné csillagkeresztos és 6 felsége a császárné és királyné palotahölgye végre unokanővére Hohenlohe Waldenbarg Schillingsfürst Sarah Maria hercegné nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett édesatyjuk, testvérök sógora illetve nagybátyja, főméltóságú galanthai herceg Esterházy Pál urnak Fraknoi örökös ura Edelstetten fejedelmi grófja, valóságos belső titkos tanácsos Sopronvármegye örökös főispánja, aranygyapjas vitéz, az I. o. vaskorona rend és az osztrák császári Lipót rend középkereszt tulajdonosa, magyar főrendiház tagjának stb. ez évi aug. 22-én d. u. 2 ó. órákor rövid betegség a halotti szentségek felvétele után élte 56. ik évében Lékán bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei csütörtökön, e hónap 25-én délután 2 órákor Lékán a kegyuri templomban fognak beszenteltetni, Kismártonba átvitetni és szombaton, e hó 27-én déli 12 órákor ugyanott a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. A gyászmisék e hónap 29-én délelőtt 11 órákor fognak Kismártonban a várkapolnában, nemkülönbén valamennyi kegyuri templomban is a Mindenhatóknak bemutatni. Léka, 1898. év aug. hó 23-án.

Táviratok.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, aug. 25. A Debr. er. táv. A tanácskozás az osztrák és a magyar miniszterek között d. e. 11 órától megszokott nélkül délután 1/2 3 óráig tartott. 1/2 3-kor felszolgálták az ebédet. D. u. 4 órákor folytatták a tanácskozást, amelyet néhány percczel 6 óra előtt szakítottak meg. — Az osztrák miniszterek a miniszterelnöki palotából szállításukra mentek, míg a magyar miniszterek rövid ideig még a palotában maradtak. Kaizl és Baerenreither osztrák miniszterek este kirándultak a budai hegyek közé. Thun gróf ottbott maradt és dolgozott.

Szilágyi Dezső Dobsinban.

Budapest, aug. 25. A Debr. er. táv. Szilágyi Dezsőt a napokban várják Dobsinba az Andrássy grófok kastélyában, a hol rövid ideig üdülni fog. Ott tartózkodik különben jelenleg a gyalui festőkolónia több tagja is.

Balkán államok szövetsége.

Budapest, aug. 25. A Debr. er. táv. Ferdinand bolgár fejedelem montenegrói látogatásának főcélja úgy látszik a Balkán államok szövetségének létesítése volt. A szövetség éle közvetlenül az osztrák-magyar monarchia ellen irányul.

Dreyfus-ügy.

Páris, aug. 25. A Debr. er. táv. Eszterházy ma a katonai tanács előtt megjelent. A katonai tanács pedig a maga véleményét Zürlinden katonai parancsnokkal közölte; Zürlinden ezen véleményét Cavaignak elé terjesztette; a döntés pénteken várható.

Miniszterek tanácskozása.

Budapest, aug. 25. a Debr. er. táv. A magyar és osztrák miniszterek együttes tanácskozása folytonosan tart. Bánffy miniszterelnök ma 1 órákor villásreggelit, Fehérváry báró pedig 5 órákor ebédet ad.

Gyász hír.

Budapest, aug. 25. A Debr. eredeti táv. Gróf Bethlen András meghalt.

Öngyilkos hírlapíró.

Róma, aug. 25. (A Debr. er. táv.) Róma-Lhorton mellett egy előkelő hírlapíró föve lőtte magát.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése.

Távirati tudósítás. aug. 25.

Határidőzset.

Zárul 1 órákor.

Buza öszre	8.40
Tengeri juliusra	4.40
» augusztusra	5.45
Rozs öszre	6.59
Zab szeptemberre	5.36

Értéktőzsde.

Zárul 1 órákor.

Osztrák hitelrészvény	361.40
Magyar »	397.80
Államvasuti	360.50

H I R E K.

* **Lajos napja.** Nemzetek lassan felejtenek. Szomorú érzés kél szívünkben, mikor a naptár azt mutatja, hogy Lajos napja van. Odagondolunk Budapestre, a kerepesi uti sírkertbe. Ott nyugszik Kossuth Lajos. Az ő nevét hozza emlékezetünkbe Lajos napja. Vig pohárcsengéssel ünneplik országzszer Lajos napját, hanem csak odalopózik a szomorúság szívünkbe, Kossuth Lajost juttatja emlékünkbé Lajos napja.

* **Az árvák atyja.** Megható jelenetek voltak tanui mindazok, kik ma a városházánál voltak. 50 arva gyermeket öltöztettek meg s szinte kölybe labadt az ember szeme. midőn azokat a szegény kis gyermekeket, kiket a sors oly hamar megfosztott szerető szüleitől, amint vegtelen boldogságtól sugárzó arcczal öltözték fel új ruháikat, cipőcskéiket és kalapjaikat. A jöltevő, K ö v e s d i János, ki minden évben 50 arvát lát el ruhával és cipővel. Irigyljük végtelen jószágért és nagy szívéért ezen férfit, kinek fejére 50 arva kér mindennapi imádságában a Mindenhatótól áldást.

* **Értesítés** a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi Egyházi Értekezlet tisztelt tagjaihoz. Debreczen sz. kir. város nemes tanácsa és a debreczeni ev. ref. nagytiszt. egyháztanács elhatározta, miszerint a folyó 1898. évi szept. hó 7 re egybehívott Egyházi Értekezlet tagjainak elszállásolásáról gondoskodni fog, egy szersmind őket a gyűlés napján közebére szívesen látja vendégeiül. Ebből folyótig tiszt. Czimedet bizalommal felkérjük, miszerint a főtisztelü püspöki hivatalhoz intézendő sorai-ban, bezárólag szeptember hó 2-ig tudatni méltóztassék. 1. melyik napon s melyik vonattal

érkezik? 2. óhajja-e az elszállásoltatást igénybe venni? Debreczen 1898 aug. hó 24. Az elnökség. Jegyzet. Szept. 6-an esti 8 órakor az „Angol-királynő”-ben ismerkedési estély.

* **Meghívó.** A „Zion” debreczeni b. teg. segélyző egyesület f. é. aug. 38-án d. u. fél ket. orakor rendkívüli és választó közgyűlést tart az izr. elemi iskola tanácstermében, melyre a t. cz. egyleti tagokat tisztelettel meghívja az előjáróság. Targysorozat: 1. A leépett választmány jelentésének meghallgatása. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az egyesületi tagoktól és ennek alapján a felelősséget megadása. 4. Egy 3 tagú számvizsgáló bizottság választása. E. B. jegyzőkönyvet hitelesítő 2 egyleti tag választása. 5. Esetleges indítványok. 8. Elnök, alelnök, pénztáros ellenőr 2 orvos 4 betegfelügyelő és 3 előjárósági tag választása. Figyelmeztetés: Irásban beadott önálló indítványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg érkeznek az előjárósághoz. A választási bizottság: Elnök jelöltek: Weisz Sándor, Stern József, Alelnök jelöltek: Márkus Miksa, Hochfelder Jakab, Pénztáros jelöltek: Ifj. Schwarcz Vilmos, Lustig Dezső, Ellenőr jelöltek, Schwarcz M. L., Lustig Dezső, Betegfelügyelő jelöltek, Rosenberg Simon, Steier Gyula, ifj. Kellner Dávid, Elsner Henrik, Klein Miksa, Gabányi Sándor, Widder Samuel, ifj. Fülöp Ignác. Előjárósági tag-jelöltek: Hochfelder Jakab, Márkus Miksa, Weisz Sándor, Stern József, Kohn Lipót, Hoffmann Sándor, Orvos jelöltek: Dr. Rózsa Mór, Dr. Kezayeres (Kellner) Elek, Dr. Burger Péter, Dr. Rosenthal Zoltán.

* **Elítélt párbajozók.** M a n d e l Béla és dr. S z ó l l ó s i Béla párbaj ügyében ma érkezett le a tábla ítélete. A kir. tábla a törvényszék ítéletét, mely Mandelt 2 heti Szöllősit pedig 2 havi államfogházra ítélte, indokainál fogva helyben hagyta. A felek az ítélet ellen felbuzgáltak a kuriához.

* **A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskolába** s a vele kapcsolatos elemi osztályokba az 1898—99. tanévre szóló beiratások a következő napokon fognak megtartatni: Az elemi osztályokba f. aug. hó 29—30, a felsőbb osztályokba aug. 31 és szept. 1. és 2. napjain.

* **Drága multság.** Ugyancsak drágán fizette meg tegnap K e r t é s z Imre öndódi lakos azt a kis mulatozást, melyben a nagy új utcái (kis bika) korcsmában része volt. Egy kis italra betért ugyan a nevezett korcsma helyiségbe. Meg is ivott 4 üveg sört, a mitől aztán annyira berugott, hogy nem volt képes a lábán állani, hanem a földön elterülve, elaludt. Midőn felébredt s kevésbé kijózanodott rémülten vette észre, hogy egész vagyonát képező 71 frtja nyomtalanul eltűnt. Sirva panaszkodott a szomorú esetet, melynek homályos voltát a rendőrség lesz hivatva kideríteni.

* **Elvesztett tehén.** Szathmári Ferenc debreczeni lakosnak Attila utcai lakásáról tehene és két tinója elveszett. A hűtlen állatok kézrekerítésére a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

* **Gyászhir.** Ismét elszállt egy buzgó lelek körünkből — ahol még a népevelés ügyének annyi üdvös szolgálót tehetett volna. Szathmári László ev. ref. tanító Nagy-Létán f. hó 24-én meghalt. Családjá e szomorú esetről a következő gyászjelentést adta ki: Szomorodott szívvel tudjuk szeretett férjem, apánk, nagyapánk, fiam és rokonunk, nevai Szathmári László ev. ref. tanítónak f. hó 24-én, d. e. 10 órakor, hosszas szenvedés után, elte 52., boldog házassága 29. évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 26-án, d. u. 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint az ev. ref. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végzettségteire rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Nagy-Léta, 1898. aug. 24. Neje: özv. Szathmári Lászlóné sz. Sarkadi Nagy Hermine. Fia: Szathmári Géza nejevel szül. Strestik Laura és leányokkal Margitkával. Apja: Szathmári István. Anyósa: özv. Sarkadi Nagy Zsigmondné. Testverei: Szathmári

Lajos nejevel, Szathmári Kálmán nejevel és számos rokonok nevében is. Aldás és béke lengjen porai felett!

* **Az óriáskigyó megszökött.** A debreczeni menaszériából megszökött az óriáskigyó és a vásártér környékén, a posta-kert népe, éjjel-nappal doronggal, szuró-vágó eszközökkel keresi. A tulajdonos ugyan azt állítja, hogy a kigyót ellopták, de a szolgák azzal védekeznek, hogy a ládát, a mely a hatalmas kigyó lakóhelye volt, nyitva felejtették és a kigyó a vászon fal alatt mászhatott el. Mindenesetre alig hihető, hogy akadna tolvaj, aki abban lelné paszióját, hogy óriáskigyót lopjon. Hiszen a kigyótól általában féltek és csak a menaszéria tulajdonosa mert hozzányulni. Denique Debreczenben az óriás kigyó üldözik. A kedves hüllő havonkint csak egyszerű kosztol, így nem bizonyos, hogy valakiben kárt tehet, ha csak a szabad levegőn előbb meg nem jön az étvágya. Az üldözésnek meg volt a kellő eredménye, mert mint értesülünk, a szőkevény kigyót a H a r m a t i tanár tulajdonát képező szállóban megtalálták. — Vissza is vitték azonnal tulajdonosának.

* **Leégett kunyhó.** Miskolczi János csereerdő melletti kaszálóján levő kunyhója 23-án délben eddig ismeretlen okból kigyuladt. Feleségét, ki beteg, tehetetlen állapotban feküdt az ágyon, az arra járók mentették meg a biztos tűzhaláltól. A kunyhó teljesen leégett. Vizsgálat folyik.

* **Nimródok figyelme.** A debreczeni vadásztársulatnak i. hó 23-án tartott választmányi ülésén hozott határozata szerint a p a f á j á n é s a m o n o s t o r i erdőben a nyulvadást kopóval, az o n d ó d i és u j o s z t á s u földeken pedig a vizsgálóval való vadászat már szeptember 1-én megkezdhető.

* **Hirdetés.** Kedvezmény a szőlősgazdák részére az 1892. évi XV. t. cz. 3. §-a értelmében, Nyílt községekben azok a szőlősgazdák, kik szeszese italok kímérésével vagy kismértékben való elárulásával, nem foglaloznak (1888-ik XXXV. t. cz. 2. §-a) abban a kedvezményben részesülnek hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak e jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő fizetik és pedig I-ső osztályu községekben hectoliterenkint bor után 3 frt 35 krt. bormust és szőlőcsefere után 2 frt 25 krt. A hivatott törvény 26. szakasza szerint a házi fogyasztás bejelentésére következők rendelkeznek, u. m.: Azok a szőlősgazdák, akik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdése előtt, ebbeli igényüket a községi Előjáróságnál bejelenteni vagyis tehát szőlősgazdák említett jogigényeiket bejelentésére szeptember 15-ike és ha a szüret eiebb kezdődne a szüret megkezdése tüzetett ki végső határidőül. E szerint a bejelentések, ha a szüret szeptember 16-ika után kezdődnek is, legkésőbb szeptember 15-éig okvetlenül megteendőek. (1895. évi 13.450. sz. p. ü. min. hat.) — Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban általában lakok részéről a bejelentések az I. II. III. ker. r. kapitányságnál, a szőlőskertekben és a mezőségeken kint lakók részéről a IV. ker. kapitányságnál törtenik teendő bormennyiség bejelentése. E bejelentésbe foglalandó egyszersmind a bejelentő lakhelye, házszáma, családtagok száma, szőlőbirtok terjedelme s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hectoliterekben. Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bormennyiségét házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogy ha termése öte hectoliter meg nem halad, az egész t e r m e s után a kedvezményes adót vagy a szőlőcseferek, illetőleg m u s t n a k a bor és hus fogyasztási-adó iranti törvények szabályok 17-ik szakasza értelmében való kijelentése vagy pedig a bormennyiség szokásos felvétele alkalmával, a bor s hus fogyasztási törvények s szabályok 48. és 49. szakasza szerint azonnal lefizetni. Debr., aug. 15. A városi tanács.

A vetések állása.

Agusztus hó második harmadában az időjárás az ország tulnyomó részén továbbra is száraz és meleg volt, csak néhol voltak esők, de azok is mivel részint záporoként, részint szörványosan estek, csak elvétve voltak képesek a már keményre száradt talajba behatolni és azt megpuhítani.

A száraz, meleg időjárás a gabonanevelők behordását és cséplését annvira elős-gitette, hogy az sok helyen már befejeztetett. Azonban mégis általában mondható, hogy a beállott száraz, majdnem aszályos időjárás az összes vetések állapotára kedvezőtlenül hat.

A k u k o r i c z a vetések szárazság okozta hanyatló állapotukból csak ott üdültek fel, ahol esőt kaptak. A többi részen eifonnyadnak, sőt a nap hevével elparzselődnek. Az ország déli vidékén a korai kukoricza vetések éri kezdenek. A Dunántul, Duna-Tisza közén és a Tisza balpartján a kukoricza-moly aicza sok kárt okoznak és rohamosan terjednek.

A h ü v e l y e s e k az ország nagy részében beértek és már részben betakarítottak. Az utóbbi aszályos időjárás a termést, mely általában közepes, még inkább csökkentette.

A k e r t i v e t e m é n y e k a szárazságtól az egész országban sokat szenvedtek. Legjobban megéri ennek hatását a dinnyetők és ugorka, legkevésbe a káposzta, mely többfele szepen borul.

K ö l e s e s t a t á r k a vetések a szárazságot szintén sanylik. A köles általában közepesen áll, a korai vetéseket pedig több felé aratják, a tatárka virágzik.

A l e n é s k e n d e r nyüvése az egész országban folyik, sőt részben már áztatni is kezdik.

A k o m l ó zavartalanul elvágott és szepen megrakodott tobozokkal. A terméskilátások általában kedvezők.

A d o h á n y anyalevelének törését füzest és szárítását a száraz és meleg időjárás az egész országban nagyon elősegítette. A termés a Tisza jobb partján sejtesebb az ország többi részében kielégítő.

A c z u k o r r é p a vetések ott, ahol esőt kaptak u. m.: a Tisza-Maros szögen és Erdélyben szépen gyarapodnak, de az ország többi részében a tulmeleg száraz időjárás következtében fejlődésük igen lassu, sőt helyenkint teljesen megállott, a dombosabban partosabbban fekvő földeken pedig hanyatló.

A t a k a r m á n y r é p a vetések a cukorrépaival szintén sanylik a tulmeleg száraz időjárás.

A b u r g o n y a vetések közül a beértek szedése az egész országban folyamatban van. Az eredmény általában kielégítő, bár helyenkint a peronosporától féreg ragástól, elvétve a rothadástól károsult.

A m e s t e r s é g e s t a k a r m á n y f é l é k közül a löhere és luczerna harmadik vágása és begyűjtése az ország éjszaki részén és helyenkint a Dunántul még folyamatban van, — közepen aluli eredménnyel. A termés kilatásai erősen hanyatlottak és részben gyengék, különösen a Tisza jobb partján és Erdélyben.

A r é t e k sarju-növése az aszályos időjárás folytán általában igen gyenge. A sarjut, ott a hol azt vágni érdemes, mindenfelé kaszálják, minőségileg jó, de csekély mennyiségű terméssel.

A l e g e l ö k fűnövése az utóbbi száraz időjárástól annyira megfogyott, hogy elégtelen az állatok táplálására. A tarló legelők is oly gyengék, hogy csak csekély értékű segélyt nyújtanak.

A s z ö l ő amugysem nagy terméskilátását a száraz időjárás apasztotta. Ehhez járul, hogy többfelé a peronospora, a Dunántul pedig a lisztharmat mutatkozik erősebben, minek folytán a szüreti kilatások sem igen biztatók.

A g y ü m ö l c s terméskilátásai a kedvezőtlen időjárás és hullás következtében tovább hanyatlottak. Alma, körte gyengén, dió szilva kielégítőn terem.

KÖZGAZDASÁG

Star-életbiztosító társaság, London.

A magyarországi képviselőseg üzlete teljesen kielégítően fejlődik és az 1897-ik évre 18,615 korona 94 fillér tiszta nyereséget mutat fel.

A társaság 1897. évi összes üzleti eredménye vonatkozólag következő adatokat emeljük ki: Az 1897-ik évben 6315 biztosítási ajánlat 52,749,812 korona összegről nyújtott be, melyek közül 930 részben visszautasított részben még el nem intéztetett. 5385 kötvény állított ki 42,998,275 korona összegről; melyekért 1,753,638 korona bevételeztetett és 6. évi díj fejében. Azonnal kezdődő 15,272 korona életjáradékért 187,280 korona bevételeztetett. Az érvényben lévő biztosítások összege **415,515,300** koronára rugg. A mérleg-számla a következő adatokat tünteti fel: Vagyoni: Jelzálogok 16,926,675, kölcsönök kötvényekre 6,864,764, állam papírok, elsőbbségek és részvények 70,557,398, biztosítékok 1,047,588, ingatlanok 4,612,701, telekjáradékok 1,953,940, kölcsönök életjáradékokra 788,062, künnyév kamatok 114,525, összegyűjtött kamatok 1,440,957, különlevő díjkövetelések 5,108,860, készpénzben bankoknál 1,257,418, pénztári készlet 62,208, összesen 110,735,096 korona. Tervek: Befizetett részvénytőke 125,000, biztosítási és életjáradéki alap 109,394,018, eismert de még ki nem fizetett követelések 1,216,078, összesen 110,735,096 korona. A nyereség esvesztés-számla adatai: Bevételek: Biztosítási alap az év elején 101,993,467, díjbevételek 13,582,547, bevétel életjáradékokért 187,280, kamatok és osztalékok 3,952,647, illetékek 8,241, összesen 119,724,182 korona. Kiadások: Esedékes kötvényekért 6,712,653, visszaváltások 506,805, életjáradékok 387,568, jutalékok 1,499,478, igazgató-sági és kezelési költségek 673,631, orvosi tisztelet díjak 132,375, jövedelmi adó 177,893, készpénz-osztalékok a részvényeseknek 6,250, díjvonások osztalék fejében 108,513, biztosítási alap 1897. végén 109,519,018, összesen **119,724,182** korona.

Miként termelhetünk jó sörárpát?

Fenti kérdésre egy német szakember a következő tanácsokat adta, melyek ugyan inkább a németországi viszonyokra vonatkoznak, de szélesebb körben érdekelni fogják a mi árpatermelő gazdáinkat is. — Ismeretes dolog, hogy a jó sörárpának nem szabad proteint tartalmaznia. Ez okból az olyan gazdaságoknak, ahol nagyobb mérvű állattenyésztést üznek, vagy kiterjedt mérvben heréfélek termelnek, s ennek következtében a talajt nitrogénnal gazdagítják, ritkán sikerül jöminő sörárpát előállítani. Az árpa trágyázásánál mindenképp arra kell ügyelni, hogy az adott trágyába ne juttassunk túlsok nitrogént a talajnak. Azon gazdaságokban, melyek nitrogénben bővelkedő talajjal bírnak, tehát árpa alá nem is szabad közvetlen nitrogén-trágyát adni, egyéb gazdaságokban pedig nagyon czélszerű a nitrogént csak csekélyebb mértékben használni. Ellenben okvetlenül megkívánja az árpa, hogy bizonyos mennyiségű könnyen oldható foszforsavat kapjon, mert csak abban az esetben lesz a termés a kívánt legjobb minőségű. Azt is tapasztaltak, hogy ha az árpa előveteménye nagyobb mérvű foszforsavat kapott, az árpa nem tenyész oly jól, mintha csekélyebb mennyiségű, de közvetlen foszforsav trágyázást kapott. Az árpa legjobb előveteménye: cukorrépa, kévesbé jó a burgonya, az utóbbit csak nagyon óvatosan szabad nitrogénnal megtrágyázni; előveteményül alkalmatlan a borsó, s természetesen legalkalmatlanabbak a lóhere-félék. Kalászosok, mint az árpa előveteménye egyáltalán nem jöhetnek tekintetbe, miután nem fizeti ki magát, kalászosokat kalászosok alá termelni, miután a termelési költségek ilyenkor a legnagyobbak, hacsak némileg kielégítő termést akarunk létrehozni. A friss istállótrágya szintén ártalmas lehet az árpára, különösen azon esetekben, ha minden, vagy csak csekély mennyiségű csapadék, azonkívül az istállótrágya nitrogén tartalma is ártalmára lehet.

Ha a talaj meszet igényel, úgy nagyon czélszerű azt nem közvetlenül az árpa, hanem az elővetemény alá elhinteni, mivel tartós szárazság idején könnyen lehet ártalmára az árpának. Az árpa elvetésénél arra kell ügyelni, hogy keskeny sorokban történjék az. Ha széles sorokban vetjük, igen későn kezdődnek, míg mellék hajtások az ezeken fellépő magvak és több proteint tartalmaznak, mint a korán kiképződött szemek.

Ha keskeny sorokban vetjük az árpát, ezáltal megnehezítjük annak megkapalását, miután azonban tökéletesen elszedő, ha az árpát csak egyszer kapálják meg és az esetleg később fellépő gyomokat kigyomláljuk, tehát ez nem képez akadályt. Hogy az árpa túlságosan elszaporodott gyomok által szenved, azt talán felesleges is felemlíteni.

A felemlített német szakember árpáját majdnem kizárólag cukorrépa után termeli, melynek 1 1/2 mm. 18% vízben oldható foszforsavat tartalmazó szuperfoszfáttal 1 1/2 chili savval trágyáztattak meg mindenekint, kivételesen burgonya után termeli, mely esetben mindjárt a vetés alkalmával egy fel mm. chilisalétromot és 1/2 mm. 18%-os szuperfoszfátot hint el. Nem találja czélszerűnek a chilisalétromot csak később elhinteni, vagyis fejtrágyául alkalmazni, miután ez nagyon könnyen arra serkenti a növényeket, hogy friss mellékajtásokat képezzenek.

Az említett chilisalétrom és szuperfoszfát műtrágya mennyiség helyett egy mm. ammóniak szuperfoszfátot használ, mely 9 százalék nitrogént és 9 százalék vízben oldható foszforsavat tartalmazott. Ezen trágya használatával tapasztalta, miszerint a termelt árpa a lehető legjobb minőségű volt és mindazon gazdaságokban a melyeknek talaja nitrogént nagyobb mennyiségben tartalmaz, czélszerűbbnek látszik chilisalétrom helyett ammóniak nitrogént felhasználni, miután az ammóniak nitrogén lassabb és egyenesebb felvétele alkalmával nem igen történhetik meg azon eset, hogy a magvak mennyiségű nitrogént vesznek fel és ennek következtében proteint dúsabb, tehát sörfőzésre alkalmatlan arut termelnek. Hibát követnénk el ellenben azon esetben, ha nehezen oldható nitrogén trágyát használunk fel. Végezetül meg felemlítendő, bár ez teljesen feleslegesnek látszik, hogy a legjobb minőségű sörárpa termelésével a megfelelő minőségű vetőmagot használjunk és az elvetésnél kövesük mindazokat a szabályokat, melyeket az okzerű növénytermelés előír. Ha kevert vetőmagot használunk, az esetben nem csirázunk az elvetett szemek egyenletesen, a növény nem növekedik, és nem érik egy időben, mely körülmény minden gazda előtt ismeretes.

Budapesti gabonátözsde

aug. 24.

kés zárújlet hivatalos árjegyzései a következők

Borsó	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
" " " " " "	77	—	81	00.00—00.00
" " " " " "	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.25—9.30	—	9.70—9.85
" " " " " "	76	9.35—9.40	80	—00.00
" " " " " "	77	9.45—9.60	81	00.00—
Festvidéki ó	78	9.60—9.55	82	9.55—9.70
" " " " " "	79	9.50—9.75	—	—00.00
" " " " " "	79	9.20—9.35	80	—
Fehérmegyei ó	76	9.50—9.55	81	9.70—9.75
" " " " " "	78	9.25—9.60	82	—
" " " " " "	79	9.35—9.30	—	—
Bácskal ó	76	9.45—9.40	80	00.00—
" " " " " "	77	9.60—9.50	81	0000—
" " " " " "	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
" " " " " "	78	—	80	—
" " " " " "	79	—	81	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű uj		70—72	7.50	7.10
" másodrendű "		—	6.95	6.95
Árpa takarmánynak "		60—62	5.65	6.2—
" " " " " " " " " "		62—64	6.50	7.50
" " " " " " " " " "		64—66	7.50	8.00
Zab " " " " " " " " " "		39—41	5.70	6.0
Tengeri bánsági " " " " " "		—	5.05	5.10
" " " " " " " " " "		—	11.75	12.25
Repce bánsági		—	—	—

Sertéslétszám: 1898. évi aug. 22-én — volt készlet 46,277 darab, 1898 aug hónap 23-án felhajtott 76 drb, 1898 aug hónap 23-án napján elszállított 344 darab 1898 aug. hó 24-ik napjára maradt készletben 46,009 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

Mária-Nosztra.

— Látogatás a női feyházban. —

Sietek bókolni az emberi kultúrának. A mária-nosztrai országos női feyházban, hol tegnap néhány óráig tartózkodtam, egyetlenegy nő sincs a művelt osztályból, holott a rabnők létszáma jóval meghaladja az ötszázat. Ezt a negatívumot tehát a kultura szeledítő hatásának javára kell jegyeznünk.

Fel kell azt is említenünk, hogy a legtöbb és a legnagyobb bűnökkel terhelt nők analfabéták voltak, mikor a mária-nosztrai feyházba a Pálosrendi atyák egy-ori zárójába kerültek. Egyben felemlítjük, hogy zsidó-dó összesen négy van.

A híres feyházat egy pittoreszk, bájos völgy rejtegeti, melybe ugyancsak keserves hegyi utakon jut el az ember, akár Szobról akár Nagy-Marosról. Az igazságszolgáltatás Szobon keresztül szállja az elitét gonosztevőket a szomorú helyre, honnan nagyon sokan sohasem térnek vissza.

Ez természetesen nem a feyház higiéniai viszonyairól ered, mert jó levegő és tisztaság tekintetében ez a feyház ideálisnak mondható. A humanizmus meghajthatja előtte zárlatát, de azon nem változtat, hogy a 15 évre, vagy életfogytiglanra elítélt gonosztevők ne a várszerűen tömör falak között végezzék be bűnös zaklatott életüket.

Schreiner Dominika főnöknő, akit a kára y csak a minap tüntetett ki 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából, vette át látogatási engedélyünket, melyet az igazságügyminisztérium bűnügyi osztályának referense állít ki meghatározott napra.

Az ő utasítására Filoména testvér az irodafőnöknő vezetett bennünket körül a feyházban. Ez a hatalmas természetű, szeled, jóságos arcú apácza magát az isteni gondviselést képviseli ezen a helyen.

A hála eleven érzése csillog a szemekben ha nehéz lépteinek nesze fölhallatszik a hosszú folyosókon. Mindenkihez van egy jóságos vigasztaló szava, mely egy pillanatra felüdíti a basszonyok komor lelkét. Sohasem lattam, hogy valaki oly szigorúan bibliai értelemben vegye azt a szót: testvér, mint Filoména testvér.

Egy feddő szó ajkáról elég, hogy a konytépő furiák, a vad, daczos lelkű gyilkos asszonyok alázatossan meghátszodjanak előtte. A kegyesség s az energia valami fenséges harmoniában egyesül e nő lelkében, ki több mint negyven év óta van önként elzárva a női gonoszságok iszonyatos alakulatai közé.

A vizsgálatának hihetetlen skálája áll rendelkezésére. Nem ceremóniás, banális szavak, hanem szive jóságának őszinte és önkéntelen megnyilatkozásai. Csaknem az összes hazai nyelvet beszéli.

— Megtanultam itten, mondott a igénytelen mosolylyal — hogy egy jó szót adhassak nekik, ha már egyebet nem tehetek szegényekért!

Ugy beszél velök, mint beteggel szokás. Mentül nagyobb bűnös áll előtte annál gyöngédebb a szava.

Az udvaron néhány rabnő a feyházban született kisedével játszott. Egy szegárdi robusztus természetű asszony ikergyermekeit delgette. Filoména testvér hamarosan ölebe kapta mindkettőt. A kis ártatlanok mohó szeretettel simultak hozzá, az éles gyermeköszön vezette éprő karjaikat, melyekkel az apácza nyakát átfontak. Éreztek, hogy ez szereti őket legjobban. Talán jobban, mint anyjuk, ki ajkát harapdálva, nyugtalan tekintettel nézte kisedeit. Micsoda gondolatok zaklathatták

ennek a nyomorult asszonynak az agyát, kit gyermekgyilkosság miatt zártak el s ki alig-hogy a fejtetőbe került ikreket szült?

Filoména letette a két gyönyörű porontyot s aztán felénk fordulva, mintegy megnyugtató-sul így szólt:

— Csak másfél éves korukig maradnak itt. Aztán elviszik őket, nehogy emlékekben maradjon az a hely, ahol születtek.

Aztán egy öreg, összeöppörödött anyóka tipeg, botra támaszkodva, végig az udvaron. Filoména testvér desparátusan öszszecsapja kezét.

— Látják, kérem, 86 esztendő s jómódu asszony. Van haza, földje, szőlője és mégis lopott. A vasuton lopott el valami csekély értékű holmit. — Hát lehet az illet megérteni?

Még számos efajta rejtelemre bukkanunk. Például egy szép, selyemszőke hajú, esztergommezei leányra, aki csupa szivessegből gyilkolt. A pajtásnőjének az apját egy rossz asszony csábította. A leány, hogy özvegy apja el ne vehesse feleségül azt a rozshírű nőt, összebeszélte a pajtásnőjével, ráletek az országuton s kövel agyonütötték a kikapós asszonyt.

— Nekem — mondotta, sohasem vétett az istenadta, de hát a pajtásnőm rábiztatott, hát csak segitettem neki.

Hát csak segiteti gyilkolni. Ennyi az egész. Tizenegy évet kapott az éjjeli kalandért, a pajtási sziveségért.

Egy csinos, fiatal, alázatos viselkedésű tót menyecske életfogytiglanra van elítélve, mert mekölte az urát.

— Miért ölte meg?

— Mert nem szerettem, csókolom a kezét.

— Mennyire van elítélve?

— Örökösre, csókolom a kezét.

És alig tudunk szabadulni, hogy csakugyan meg ne csókolja a kezünket az alázatoskodó gyilkos asszony.

S amint így haladunk ebben a rettenetes női társaságban, egy különös jelenség válik ki élesen. Az, hogy ahány csinos, szinpatiót keltő arcot látunk, az mind gyilkos nő, a rutság belyegével eltorzítottak csupa tolvaj. Hihetetlenül undok arcok és tipikus gonosztevő fiziognomiák kerülnek szemünk elé. Különösen cigányasszonyokban, kikről még Filoména testvér sem tud egy megnyugtató szót adni.

— Nagyon rossz, lusták, veszekedők, még itt is lopnak. Némelyik már hatodszor, hetedszer került vissza Nosztrára. Ah, sóhajtott, ezek igazán javíthatatlanok. Azután legalább ne imádkoznának folytonosan, mert ezek arra is képesek, hogy a jó Istent arra kérjék: segítsen nekik lopni.

Ezek Filoména testvér saját szavai. Micsoda keserű tapasztalások adhatták ajkára?

Aztán felmentünk a feyháznak abba az új szárnyába, hol a magános zárkák vannak s hol az elítéltek rabságuk első harmadát tötik, mely azonban egy évnél hosszabb időre nem terjedhet.

Itt, a cellákban ösmerősökre találtam: a hódmezővásárhelyi méregkeverő nőkre. Itt láttam viszont egy másodemeleti cellában a színx-arcu szörnyet, Jáger Marit A kémablakon keresztül szölitottam meg.

Ott gúnyasztott székén, maga elé meredt tekintettel. Amint szavamat hallotta, hirtelen felugrott s fűrgén az ajtóhoz szaladt. (A végvárgyaláson ugyancsak vonzolta a lábait.) Megint láttam azt a hideg, szurós tekintetet, melylyel az elnököt, ügyészt és tanukat méregette.

Nagyon kapott az alkalmon, hogy beszélhessen. Azon kezdte, hogy ismer engem, sokat látott a végvárgyaláson s hogy mikor láttam az ő csodaszép leányát? De be sem várta a választ, hanem el kezdett zagyván, öszszé vissza beszélni az ő leányáról, a ki a legszebb az egész világon.

— Hiszen tetszik tudni, a nagy Herkules le is akarta fotografózni, mert hat el akarta vinni Bécsbe mivelhogy olyan szép nincs több. Hej, jó hogy itt van, már csak megmondom, ami a lelketem nyomja; nagy

az én panaszom, igen érdekes, tessék sziveslőnni möghallgatni.

Igy folytatta egy ideig. Hamar tisztában voltunk vele. Jáger Mari örültséget szimulál. Ez az utolsó tromf, amit a sánta boszorkány kijátszani akar, hogy az igazságszolgáltatás kezéből megszabaduljon. Remekül komédiaozott, még a tulzásoktól is óvakodott, csak a nagy Herkulest emlegette felette sokat.

Egy ideig hallgattam, aztán minden aprópos nélkül közbeszóltam:

— Tudje-e, Mari néni, hogy Póka Laczi meghalt?

A gyűlölt név hallása egyszerre kihozta a sodrából. Póka Laczi, az öngyilkos hódmezővásárhelyi rendőrkapitány kerítette kezre a méregkeverő bandát.

Az ő hatalmas rendőrtalena uma nélkül talán máig is szabadon manipulálna a fehér porral. Jáger Mari abbahagyta a szimulálást s bestialis dühvel kezdte el piszkolni halott ellenségét.

Az éktelen szidalmak árként ömlöttek fakószínű keskeny ajkairól.

— Hiszen meghalt már — igyekeztem csitítani.

— Pusztult volna el akkor, mikor először bevitetett. Futott volna ki a két szemé akkor.

Szinte habzott szája a dühből.

— Mégis ő ment elől! — rikácsolta diadalmasan.

— Azt ígerte, hogy fölakasztat s mégis ő pusztult el csufosan.

Megsajnáltam a jó Filoména testvért, hogy ezeket az istentelenségeket kénytelen hallgatni s hamarosan ott hagytam a dühöngő boszorkányt, ki mit sem látszott veszíteni abból a kegyelen energiából, amelylyel 5 forint akárcsak elemésztett.

Szappanos Juci, a méregkeverők faiseurje szintén nagyon agilisnak mutatkozott. Ő is még egyszer elülről akarna kezdeni a játékot s három tanuról beszélt, a kik tudják az ő ártatlanságát.

Csak Csordás Lidi és Varga Lidi mutatnak teljes rezignációt. Az előbbi még sajnálkozott is Póka Laci halálán s halkan tom-

pitotta hangját, mikor Mari néni szóba került.

Még ott, a magános cellában is remegve ejtetteeki nevet, s meglátszott rajta, hogy jobban fél tőle, mint a büntető igazságszolgáltatástól, mely életfogytiglan való börtönre ítélte.

Ilyen a Jáger Mari diabolikus hatalma büntársain. Varga Lidit a rabkórházban találtam. A riadt tekintetű anya és testvérgyilkos tüdővész. A baj igen előrehaladott stádiumban van már. Legfőlebb néhány hónapig viheti.

Mellette egy csodaszép oláh asszony feküdt, kiért Filoména egy könyvet törült ki a szeméből.

— Szegény kis Márica, mondotta mikor távoztunk — néhány nap múlva meg fog halni. Olyan szelid, jó lélek.

— S mit vétett?

— Jó Isten, az urát ölte meg a boldogtalan teremtés.

S Filoména mentegetni igyekezett a fiatal asszonyt.

— Olvactam az aktából, rossz ura volt, nagyon rossz. Folyton üldözte féltékenységével, ütötte, verte. Kérem, ok nélkül, ott van az aktában. Egyszer meg is akarta ölni. Ebből lett a baj. Most itt kell meghalnia. Szegény kis Márica!

A végtelen hosszú hegyi uton végig követett a szelidképű, szép Márica lázban égő nagy, sötétkek szeme. Milyen lehetett ez a remek arc, mikor azon a borzalmas éjszakán fejszével a kezében, belopódzott alvó urához és lesujtott?

(Z. M.)

Szerkesztői üzenet.

M. Gy. Helyben. Beküldött versei közül »Szöke vagyok« és »Hogyha csillag« a közölköthök közé bevált.

Z. V. urnak. »Modern dráma« cimen beküldött szép cikkeért fogadjuk köszönetünket — örömmel közöljük azt lapunk tárczarovatában kérjük továbbra is becses jóindulatát lapunk iránt.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, sok szénsavas nátriumot és lítiumot tartalmaz egyéb anyagok mellett. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik, mert míg egyrészt kitűnő hatású szénsavas nátriumánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén, másrészt egyéb víz nem is adagolható akkor, ha mint tüdővészeseknél is, vörzsebe való hajlandóság van jelen, a mikor tehát a „Margit-víz“ megbesülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavával. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Ezek, s hogy még a hólyag hurutos bántalmainál is kitűnő szolgálatokat tett, akadályozva a húgysavas sók lerakódását s így a kö- és homokképződést, eredményezték azt, hogy úgy a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelősegei, úgyszintén a legelső rendű gyógyhelyek, mint a görbersdorfi, mindig a legszivesebben használták, mindig előnyt adtak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló évszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapesten
V., Erzsébet-tér 8.

cs. és kir. udvari szállító.

V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimek.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítás.

Rovatos iven, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.